

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

DISPONIBLE

Tenda LA REINA

— DE —

NICET CASANOVAS

SASTRERÍA i Confeccions. Varis gè-
res de punt. Cotilles alta novetat. Mo-
dels fabricats especialment per a la casa.
CENTRE : DE : REPRESENTACIONS

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :
Carrer de Mauri i Vilar, 3

Avellaners,

NEGRET I CAIXAL,

dels criaders de Romanyà de la
Selva. — Per instruccions i
planter dirigir - se a **Mossèn
Joan Rabasseda**, Rector de
Romanyà de la Selva.

Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO

- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBERAN,
modernament reformada per
— GEVAERT i E. MORFRA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

J. Marull Agustí

LA MÉS ANTIGA I ACREDITADA

Carrer de Munt, 21

NOTA important : Aquesta casa se
fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria eléctrica.
Material eléctrico.

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts del Llibre

CEFERI GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existencia de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINONI
= Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vi-
nyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses **caligràfi-
ques, litogràfiques i talla-dolça**, de les quals n'hi ha sempre existencia en
magatzem = :: Teles per a Enquadració :: = **Filets de coure**: gran
assortit en magatzem dels més usals en pòlices de 1 - 2 i 3 kilos.

LA BENGALINE PINTURA ESMALT

Corts, 653 - BARCELONA

CH. LORILLEUX Y C.^a

H. IBÉRICA DEL PADRE

HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2.

BARCELONA

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les estacions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els deixa davant el carrer Conde del Asalto.

RESTAURANT

TELEFON 67

JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

BA BE BI BO i BU
NIC

SANT JOAN DE PALAMÓS
(Costa Brava)

Primera Colonia estiuenca marítima de Catalunya. — «Xalets» per a famílies. — Servei de Hotel i de Restaurant. Obert tot l'any.

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

Grans tallers de Fotogravat

REQUESENS,
OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 — Telefon, G. 1104

BARCELONA

Majó i Planas. - Barcelona

Importadors directes d'Olis minerals.

Fàbrica de grasses per a la indústria

- - - a Hospitalet del Llobregat.

Corretges, Gomes, Amiants, - - -

- - - Estopades i Caps de Cotó.

CORRESPONDENCIA : Fernando, 12, entl.º (Entrada Vidre, 2)

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

MAGÍ VIÑALS

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

- Barcelona -

TELÉFON: 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

: bere, Irún i Hendaya :

MARINADA

Biblioteques populars (*)

L'espiritualitat d'un poble pot medir-se d'una manera exacta amb l'instrument de la biblioteca. No hi ha una sola societat que, en sa constitució no la fundi amb hieràtic fervor. Ella es el reflexe viu de la idealitat promotora de la Corporació; ella estotja la sement pròpia d'aqueixa idealitat. Mes, d'hàbitut, en les poblacions d'escassa importància intel·lectual, enc que les biblioteques de les Corporacions ja acusen, al primer cop d'ull, la color de l'ànima col·lectiva, demostren, ben mirat, que es formen d'una faisó barroera i heterogènia.

Llevat de ben comptades excepcions, les biblioteques rurals moren, malgrat que la vida del centre en qué són emplaçades, sigui boiant. Passarà per la junta, tal vegada, un intel·lectual, qui, més trist que indignat, desempolsarà les obres i farà entrar a la biblioteca una mostra de la moderna producció, com un alè primaverat. La floridura persistent tornarà a caure en el cenacle abandonat, quan les circumstàncies s'emportin la mà de l'intel·lectual benfactor. I fàcil és que la biblioteca sigui, llavors, encabida en el recó més fosc i ròneg, com a vera prova de la mort espiritual de la Corporació.

Les qui, mercès a bon sentit, viuen en regular ufana, si crisis generals no ho impideixen, tenen la singularitat de sofrir maltractes, enc que les benportin els dil·ligents curadors.

Hi ha en els pobles rurals la plaga incivil de la mainada, qui, bon punt eixida del catau del col·legi, s'escampa arreu i arreu caient com una eixam de

(*) El present article, estès en forma de sol·licitut, és estat presentat al senyor Alcalde, President del Magnífic Ajuntament de Palamós, per la Secció de Cultura de l'Agrupació Catalanista, composta dels senyors Miquel Roger i Crosa, Joan B. Camós, Lluís Barceló i Bou, tots redactors de MARINADA.

llagostes. A les biblioteques vives hi arriba la mainada i furatega i remena les obres, resultant que les de més interès a la contrada o a la població i les de fama universal i les més pràctiques son aquelles en què hi manquen fulls o hi són romputs o deslligats. Ultra aqueix malmenament, dona's el cas, jassiar, que la sol·licitud de la biblioteca per metel desfogament en una obra de una ira contra una idealitat. Cert i ben cert que en la nostra vila, en un dels centres de lectura, el Bibliotecari hagué de reposar cinc volums de la notable obra d'En Bofarull, Història de Catalunya, per ço com mans de catalanófob irós els havien esquinçats de mala manera. I també, alguna vegada, com per encant, desapareix alguna obra.

Les biblioteques han menester, doncs, d'un vigilant amador, no sols per a privar els actes de malmenament, sinó també, i com a gran motiu, perquè els infants no enverinin el llur esperit amb lectures que sols poden confiar-se a ànimes ja ben formades. Tothom, fins els dissolvents més anhelosos d'enverinar la societat en ses arrels més delicades, paren ment en separar els infants d'un espectacle criminal i libidinós, i, noresmenys, faculden amb tranquil·litat que els adolescents puguin curiosejar tota mena d'obres, per lliures i atrevides que siguin.

En la nostra vila hi han, actualment, biblioteques vives i mortes. Però alguna d'elles, per riquesa i modernitat que pugui arribar a tenir, no arribarà mai a satisfer les ànsies intel·lectuals. Dada l'estensió del món científic i literari, que pot aconseguir, no més a base de sos recursos, la societat rural qui ja es veu obligada a esmerçar-ne la millor part per a diaris i periòdics?

Arribats a tal pensament, un hom ha de lloar en gran manera l'Institut d'Estudis Catalans, per haver instaurades les Biblioteques populars. Mitjançant aquests centres culturals, els pobles, a més de disposar d'un fons d'obres, apropiades al seu interès, poden abastar les més riques de ciència, consultar les de més extensió i conèixer les més modernes. Cal només imaginar la forçosa transplantació d'un obrer intel·lectual de la urb esplèndida a un vilatge solitari. Si en el vilatge troba la biblioteca popular, podrà seguir la seva labor.

Les biblioteques popu'ars són un lligam espiritual de la gran urb amb tota la perifèria. Ja espuirgen aqueixos centres de cultura en la Catalunya nova. Se divideixen en tres graus. Per a l'obtenció d'una biblioteca basta només cedir el sol per a l'edifici i una subvenció anyal, mínima de cinccentes pessetes. El vilatge afavorit veu bastir un edifici de gust hel·lènic i veu l'arribada d'una o dues senyoretas bibliotecàries amb títol de l'Institut per a exercir tal càrrec.

La Junta curadora de la gran institució, que dignament presideix el Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat, Dr. Eugeni d'Ors, sab bé prou que Palamós té ànsies d'obtenir una biblioteca de primer grau, però que l'en impideix l'horrible crisi, i aixís ho feu constar en el primer concurs celebrat.

Palamós, qui, en temps normal presuposta trenta cinc mil pessetes per a ensenyança, ha d'adquirir la gran millora espiritual.

Tothom ha d'allunyar el pensament que ço, acabat d'escriure, sigui anàleg a la propaganda bibliotecària que, de temps en temps, com un miratge, feia l'Estat Central. Recordem que en la penúltima dècada del segle passat, l'Estat Central concedí a Palamós una Biblioteca Popular, que no arribà a entregar-se.

Serà, en veritat, un jorn de joia aquell en qué la nostra vila pugui lligar-se espiritualment amb la gran capital.

En la Primera Comunió

de la xamosa nena Pilar Costa i Ribera

En lo sagrari he adorat
com de Betlem al Portal,
al infantó celestial
que per nosaltres es nat,
y quan ple de amor ha entrat
dins mon cor, m'ha dit aixís:
«Pilar, si vols ser feliç
freqüenta la Eucaristia,
ama a la Verge Maria
y tens segú'l Paradís».

JAUME COLLELL, PBRE.

*
* *

Fugint del fret
un ocellet
he vist arredossar-se en el jardí:
parat son vol
l'he vist en el cantó on hi bat el sol
amar-se en l'escalf del dematí,
saltant en la brancada
ha reflat alegre una tonada
i el jorn tan fret com era
ha semblat un jorn de primavera.

.

Avui també com ell

fugint del fret del món un altre ocell
ha trobat el redòs assoleiat
rebut el bon Jesús Sagramentat.
Quin solei mes plaent
tenir del bon Jesús la companyia!
Per l'ànima ignocenta
quin goig, quina alegria!...
Ja pots cantar alegre reflatada,
Pilar, que avui és ta diada
més dolça i més feliç!
En l'hivern de la vida
és primavera avui la més florida:
que és tast del paradís!

JOSEP FIGA

Tot passant

—I doncs —exclamava un parador de ballestes impenitent—, que no hi tenim dret a un mos de carn els pobres?

—No; de carn d'ocell no; ni els pobres ni els rics.

La vida dels ocells és necessària. No foren posats al món per a regalar el paladar dels «*gurmets*», sinó per a protegir amb la seva feconda acció diària i persistent la vida dels homes. I com diu que no hi ha cap boig que tiri pedres al seu teulat, tampoc deu haver-hi cap home conscient que els faci guerra.

I no ha de voler l'escusa que donen molts caçadors d'ocells, ja que la major part dels qui paren filats i ballestes sols ho fan amb l'afició insana d'agafar-los per poder contar als seus amics i coneguts amb posat de triomf —n'he agafat tantes dotzenes— aixís com aquell bevedor que no beu per sed sinó per una altre cosa diu:—m'he begut tants gots de vi!— com si fos una acció meritòria. Perqué tant els caçadors, com els pescadors d'afició, cacen per poder dir que han agafat forces peces, més que pel profit que puguin treure d'elles.

Però no tenen la culpa solament els caçadors, sinó el que compra els ocells caçats, el qui els cou i el qui els menja; car si no hi hagués qui en demanés, no hi hauria tant d'interès en caçar-los.

Molts pagesos, per la llur part, també els fan guerra, i són els principals afavorits. Amb l'escusa egoïsta que un pardal menja el gra d'una espiga els maten sens compassió, no adonant-se que, segurament, aquell mateix ocell entre els cucs i larves que ha destruït per al seu aliment quotidià, ha contribuït que hi hagués algunes garbes de més a la collita.

No sols s'ha de tenir en compte el gran bé que fan a l'agricultura sinó a tots els homes en general, ja que si no fossin els ocells, els mosquits i altres insectes perjudicials serien en tanta abundor, que dificultarien la vida.

Aneu a qualsevol torrentera, no sols d'aquests voltants sinó bon tros lluny en qualsevol indret, i a cada pas, al voltant de cada bardissa, hi veureu el fatídic gratai, el sot malestruc de l'enganyosa ballesta que espera l'arribada del confiat reientinc, rupit, o pitric —que amb tots aquests noms s'anomena el pit-roig en diferents poblacions d'aquesta contrada—, l'ocell més amic de l'home, el que sembla que es complau amb la seva companyia. En qualsevol bosc, en qualsevol torrent, a l'hivern, feu un petit foc o comenceu a cavar, i als cinc minuts escassos ja el veureu comparèixer saltironant per entre els matolls en recerca d'un cuc, una engruna de pa o altre lleimí, apropant-se confiat, com si estigués convençut que l'home en la seva civilitat no pot ésser capaç de cometre envers ell cap fella.

I tants com se'n maten cada hivern, pobres pitrics, quan, ben mirat, amb la poca carn que duu no paga el treball de plomar-lo.

LL. BARCELÓ I BOU.

Cançó de l'aura.

SONET

Jo som l'enamorada de les runes selvatges,
jo som l'enamorada dels troncs dels arbres vells,
jo visc entre les penyes, jo visc entre els boscatges;
som l'hermosura d'elles i som l'ànima d'ells.
Si tardoral ventada fá recruixî els brancatges
deixant sola a la soca, nua de sos joiells,
m'abraço més amb ella i estenc brancs i fullatges
fins que la primavera fa néixer tanys novells.
Estretament unides veiem passar anyades,
xamoses primaveres i estacions glaçades,
que ens deixen besos dolços i besos de fredor;
jo, mentres el tronc visqui, amb ell viuré abraçada
perqué jo seré sempre l'eterna enamorada
de tot quant en sí porta segell de la vellor.

MOSSEN JOAN M.ª QUER.

Bella ofrena

L'eminent literat En Joaquim Ruyra i Oms, corona d'honor la nostra revista, oferint-mos la publicació de sa novella obra poètica

FULLES VENTICES

de la qual ja estampem avui el pròleg i començ. L'obra apareixerà íntegrament a MARINADA i presentada, aprés, en edició especial. Celebrem amb joia gran que en les lletres catalanes surti una obra del gran mestre amb el nom de la nostra publicació.

Fulles ventices

Poesies de tots vents posades en català
per JOAQUIM RUÏRA

AVE, MARIA PURISSIMA. — Als bons amics meus de MARINADA oferc aq̄est modest ram de poesies, de la major part de les quals gairebé no puc dir que siguin meves. Fan com les fulles ventices: n'hi ha de totes colors; algunes son originals, altres, fidelment traduïdes (del grec, llatí, francès, italià, alemany...) i moltes participen de tots dos aspectes i jo mateix tindria treballs a dir quin de llurs caires em pertany per complet i quin no té res de meu. Una bona porció d'elles han sigut escrites a petició de músics, que desitjaven lletra catalana per a determinades cantates estrangeres: són adaptacions. Mes, amb tal que aquestes fulles ventices li portin alguna olor de poesia ¿què li fa al lector el saber o no l'arbre d'on siguin caigudes? I, per la nostra part, preferim que el públic desorni el nostre cap de tot vidre volador de gloria, que no pas pendre-ns la molestia de disputar-ne algun polsam.

Convé més que li declarem la nostra norma sobre una q̄estió, que avui és batalladora entre els poetes catalans i que no ha de desconèixer ningú, que vulgui llegir com cal uns versos; volem dir la de la Prosodia, que adopta l'autor. I heu-vos aquí que hem de manifestar que la nostra és tal vegada una Prosodia de transició, però sistematitzada, descansant sobre les tres regles següents:

1.ª No admetre cap mes diftongació que la clàssica, tant per a les vocals que estàn juntes dins una sola paraula, com per a les que, procedents de dues distintes paraules, estàn immediates en l'oració. Aixís, per nosaltres l'expressió «i ell» té dues síl·labes, la paraula «il·lusió», quatre.

2.ª No contraure a una sola síl·laba les vocals àtones, que dins una paraula constitueixen dues síl·labes en la pronunciació clàssica, ni separar-les quan aquesta les uneix. Per exemple: «poesia» tindrà quatre síl·labes, «pasqua», dugues.

3.ª Fer a la regla anterior l'excepció de considerar com a plans els mots acabats en les vocals *i a* àtones, precedides de consonant, i admetre, no sols que el so de la *i* àtona pot formar una sola síl·laba amb els d'*a* i *e* àtones, immediats, de la paraula següent, sinó establir el principi general de que tota vocal àtona, no relacionada amb diftong i situada al final d'una paraula, forma una sola síl·laba amb tota vocal àtona, que comenci la paraula subsegüent i que no tingui relació amb cap diftong. Per exemple: la paraula «gracia» tindrà dugues sílabes, l'expressió «i amava», tres. I, per virtut d'aquesta regla, no s'haurà de posar accent d'esdrujolització a cap dels mots «gloria», «ciencia», «varia», etc.

Nosaltres entenem que una línia fònica, caiguda en tota la seva extensió,

ès molt difícil de restablir i àdhuc poc convenient l'intentar-ho; aixís és que no ens desplauria que la senzilla norma prosòdica, que acabem de formular, adquirís la valor de definitiva; però, si no estem disposats a recular cap a la Prosodia acastellanada, que fins ara han usat quasi tots els nostres poetes, estem, en canvi, disposats a evolucionar vers un sentit més clàssic sempre que l'ús dels bons poetes s'hi decanti.

TE DEUM LAUDAMUS

Us lloem, o rei dels reis.
prepotent en pau i en guerra.
Adorant les vostres lleis,
de genolls està la terra.
Deu d'Abraham i d'Israel,
vostre alè mou terra i cel.

Vostre Verb poblà el no-rès
d'infinites meravelles,
vostre nom roman imprès
amb caràcters vius d'estrelles.
Els beats us van cantant
tots extàtics: «sant, sant, sant».

Serafins i Potestats
us celebren dins la Gloria;
els humils, els exilats
aixequem fervent cridoria:
«sant, sant, sant en tot moment,
sant, sant, sant eternament».

Deu, Senyor de Sabaòth,
tots aquí som vostre poble,
de Vós fem el nostre dot,
sou el nostre sant immoble.
Deu-nos guíia i dret camí
que a la fi us poguem gaudí.

CONFIANÇA EN DEU

No hi pot haver millor mudança
que de la fosca a la claror,
i la claror, que mai no cansa,
ès la de Deu, Nostre Senyor.

O, l'amor sant, qu'ens ensomnía,
ple de puresa i alegria,
quan ve Jesús als nostres cors!
Els cels devallen a la terra
i l'home en ells es desaferra
de ses miseries sens esforç.

La mort és hòrrida i obscura
a qui la mira sense fe.
La fe ens la mostra aurora pura
d'un viure nou d'etern alè.

Així ¿què importen les injúries
els sofriments i les penúries
dins una vida d'un moment,
si amb ells guanyem un goig sens
[mida,
el goig, Senyor, d'aquella vida,
que us farà nostre eternament?

POSTA DE SOL

La tarda es mor. Decauen ses llums
[fines.

La tarda es mor. Les fúlgides boirines
s'han esvanit
i el dia (trist o gai)
cau en desmai
dins l'ombra, dins la nit.

Tot passa així. La vida té sa aurora,
son temps daurat, on l'home s'ena-
[mora
d'il·lusions,

més, passa com un vent
i anem caient
en desenganys pregons.

On sou anats, o goigs de ma infan-
[tesa?

On sou anats, amors i gentilesa?
sou un record;
i el pensament se'n va,
tot trist, enllà,
vers l'ombra, vers la mort.

CÁNTIC DE PENTECOSTÉS

Cantem la santa llum
i l'alba beneïda
d'aquell esplèndid jorn,
que el cristià no oblida,
quan va baixar del cel
l'ignífer Esperit,
omplint de resplendors
el sí de nostra nit.

Cantem amb tal fervor
i amb una veu tan clara
que baixi al nostre crit
el Sant Esprit encara.
Veniu, consolador,
de Vós estem sedents;
deu brasa a nostres pits,
deu llum a nostres ments.

TRISTESA

Per qué tombes el cap
al vent de la tristesa
com un canyer, que es torç
al buf de l'huracà?
Aixeca els ulls al Déu
amat de ta infantesa
i amb un ardent esforç
ampara't de sa mà.
Si no pots obtenir sa gràcia salva-
[dora,
ets perdut. El mon és mar fosca i
[traïdora.

O Déu totpoderós,
o Déu fidel i amable,
deixat de vostra mà
no puc esser feliç.
No hi ha fora de Vós
cap esperança estable.
Vos sóu el meu consol,
Vos sóu mon Paradís.
O cor, torna a la fe, que mata la
[tristesa,
canta amb viu transport el Déu de
[ta infantesa.

L'OVELLA ESGARRIADA

On trobaré l'ovella amada,
que ja no veig el meu remat?
Amb quina angoixa el cor em bat,
pensant que es sigui esgarriada!

O bosc, o prat, o serra gaia,
¿on és la petja del seu pas?
Meneu-me vers la meva xaia,
que me la pugui endur a braç.

La Vall del Mal té costes vives
i bella apar, vista dels cims.
L'incaut devalla als seus abims
ullprès de falses perspectives.

Embadalit, retrau l'orella
a la veu dolça del pastor
i va a parar, perduda ovella,
al cap del llop engorjador.

Però ni timba, ni cinglera,
ni cansament, ni desengany
del bon pastor abat l'afany
i el fa apartar de sa tasquera.

Regira avencs i terres mortes
fins que el fill pròdig hau a braç
i, entrant-lo a casa d'amples portes
per ell immola el vedell gras.

EL CALVARI

Mireu bullir per tot arreu
el poble sanguinari.
Jesús, a coll portant la creu,
puja el penós Calvari.

Retut, nafrat, sota el feix gros
d'aquella creu pesanta
el martri dolç inclina el cos
i quasi no s'aguanta.

Empès i endut, és arribat
al cim de la muntanya.
Que sol! Que trist! Que abandonat!
La creu!.. Cap més companya!..

I colps i colps i claus i claus
els membres sants esqueixen!
I Ell sols clama amb mots suaus,
pregant pels que el fereixen.

HIMNE DEL MATÍ

Desferma les cadenes,
que et tenen pres al sol;
vers més serenes,
o cor, aixeca el vol.

Jesús resucità!
La mort és morta ja!
Al·leluia cantem!
Tots resucitarem!

LA PAU DEL CEL

Les veus del mon, ànima humana,
tu, que ets criada a bell destí,
escoltaràs, frèvola i vana,
desatenent el clam diví?

Vers ribes dolces
de fresques moltes,
sots un cel blau,
Déu duu i encanta
l'ànima santa
i la sadolla d'inefable pau.

A mar. - Costa brava. Cadaqués.

Del "LIBRE DEL CONVALESCENT"

(FRAGMENT)

L'endemà el convalescent, que ja sembla reintegrat a la vida absoluta, parla concretament de tornar a ciutat.

Un d'aquells dies arrangen l'equipatge i aprofiten un tros de tarda per a fer l'últim passeig.

Passen el Pianc, els oliverars de la viuda Amèlia; veuen la illa de «S'Aranella», on un poeta, vestit de dol, recolzat en la barana de la barraca blanca, contempla el mar i el cementiri com si unís dos grans misteris en un de sol, i pel camí pedregós arriben a la platja de Caials, on hi ha, recolzada en les roques, la massa grisa, inclinada, ferida del «Llanishen», el vapor anglès embarrancat.

Els colps de mar que udolen en la oberta entranya de ferro del vaixell se senten des de lluny.

El capità està a proa, immòbil, amb un gec i una gorra blanca.

Després es mou. Camina inclinat contràriament, compensant la inclinació del vapor. Va poc a poc, amb respecte, com si trepitgés un món mort.

Els veu i els crida amb un moviment lent. Els coneix de la Fonda. Aquest capità té un estupor infantil. Cada tarda va, amb el pilot, a visitar el vapor, com es va a visitar una dona que se sap que no es pot arrencar de les urpes de la mort. El tren de salvament no pot venir, i cada tarda comproven la inclinació del vaixell cap a la tomba. Al primer temporal, el mar l'engolirà.

El capità els envia una barca, que va venint per ells damunt l'aigua morta i pestilent, car el vapor priva la entrada de les onades que es renoven, en la platja estreta de Caials.

Pugen a coberta, l'amic i el convalescent, per l'escala de corda.

El vaixell sembla un monstre que es corrompi en la immobilitat, amb la pell rovellada.

Els colps de mar, a sota, inondant la «escotilla» de popa, no sols ressonen en la tarda, sinó que fan tremolar l'arboradura, com d'un arbre quetè podrides les arrels.

Amb el capità al davant, el convalescent i l'amic caminen dificultosament, per la inclinació pronunciada, pel corredor de les cabines de coberta, i arriben a proa i veuen destroçat el quarto de guàrdia, on es trobava el capità quan el vapor va rebre el primer torpeu del submarí, que va estar a punt de llençar-lo a l'aigua.

Després s'aboquen al quarto de màquines on hi ha dos tripulants morts. Sembla que s'aboquin a un abim. No es veu res, però, Senyor, són morts allí, coberts d'aigua, topant tovament per les parets de ferro, amb els braços

i les cames enrampades, els rostres inflats i els ulls oberts! Hauran pres poc a poc aquell tacte llefiscós de les coses de dins l'aigua, que esgarriava a Raudentein de la rondalla d'Hauptmann, i els membres i el pobre cor es descomposaran com una esponja.

El capità, l'amic i el convalescent es descobreixen davant la tomba sense repòs, on el mar palpita.

Després es recolzen a la barana de babor i contemplen el mar i la tarda.

Hi ha una quietud d'horitzons que sembla que el món sigui ple de pau i d'ignocència.

El capità, correcte, fred, anglès, diu una paraula segura de la guerra i mira cap al golf de Lió, on es va consumir aquella tragèdia seva.

Obra els llavis amb un somriure irònic; mostra les dents, on hi ha una corona d'or que brilla com la punta d'una daga, i, amb la destra ossosa i bruna, fa un moviment, repetit amb calma, com qui ajorna una liquidació d'odi.

Seguidament, sense dir cap paraula, treu del gec blanc, niví, una cartera vella i mostra el retrat dels dos tripulants, morts al quarto de màquines.

L'un, jove, prim, està retratat a coberta i té una bandera i la mar per fons. Al fons de sa vida hi haurà, potser, una mare. A l'altre, més vell, gras, de mirada càndida, se'l veu en un agrupament, voltat de la muller i els fills, a la entrada de casa seva, en una platja recollida, al peu d'un roser que s'enfila per una finestra baixa i ampla, de petits vidres quadrats, entelats de la humitat de l'ambient.

Una nena rossa, que té les cames molt primes, li passa el braç pel coll, i ell està en un sant repòs familiar d'home que ve de lluny.

—O, la guerra, la guerra que esgarropa, que esquinça la pau de la llar! —pensa l'amic. I veu aquella família sense pare, en la platja humida, on va va arribar, un dia, la nova del desastre.

La nena rossa deu fer una cara pàl·lida, vestideta de dol, i aquells braços que tenien el coixí del coll i l'espatlla del pare deuen penjar com lliris trencats.

R. SURIÑACH SENTIES

Crònica local

Gran labor d'impremta ha fet retrassar el present número, esdevenint, amb el retràs, un succés dolorós. Ell havia de presentar la felicitat de la llar Costa-Ribera amb la publicació de dues poesies en recordança de la primera comunió de la nena Pilar Costa i Ribera, i avui aqueix radi de llum venturosa ha d'esser ofegat per la mort del cap de la família En Josep Costa i Milans (q. a. C. s.). El finat en la flor de la vida deixa una estela de llàgrimes i de simpaties.

Davant la penosa coincidència, qui entristeix MARINADA, és ingrát l'ha-

ver de remuntar-se al recit de la vida palamosina en el mes de Desembre. Constant en la norma empresa, anem a fer-ho i en la crònica de Gener, Deu volent, parlarem d'aquell dol.

Començà el Desembre amb la novena consagrada a la Verge Maria. Hi predicà el Dr. Pere Masnou. Entre les cançons cantades pel chor de filles de Maria, sobressortiren l'*Ave Maria* de Cèsar Franck, *La Mare de Deu* de Nicolau i *Les Aranyes* de Sancho Marraco. Les solistes de l'Orfeó *Aucellada* Na Carme Casanovas i Na Antònia Maspera hi lluíren veu i art, a beneplàcit dels fedels, qui eren en bon nombre malgrat de la fret.

Hi hagueren alguns morts de neumònia, i entre ells, la distingida i caritativa dama D.ª Teresa Danés de Matas (q. a. C. s.) Gran dol s'emparà del poble, manifestant-se grandiosament en l'acte del sepeli i de les solemnes exèquies. En l'enterrament hi assistí l'Ajuntament en Corporació, per esser membre del Consistori el fill de la finada, Don Gaspar. També hi figurà en ple la Junta de Dames de la Conferència de Sant Vicens de Paul de qué era Tresorera la finada. De totes les poblacions veïnes devallaren persones en dol.

A primer de Desembre començà de prestar servei el cotxe correu, millora que no s'era establida abans, per la proximitat de l'estació. Llargues para-des ha de fer el cotxe, per ço com la majoria dels trens arriben amb gran retràs. Ja diguérem en anteriors cròniques que el moviment de càrrega del Tramvia és importantíssim. Transporta gairebé tot el suru qui arriba a Palamós. No passa dia que no'n robin o no provin de robar-ne del que és a l'estació els lladregots manyacs i incorregibles.

Acompanyà els temporals de mar una fred intensa. El gran estol de vaixells, qui arribà un jorn a 52, embellia el nostre port. Probava de sortir i tornava a recalar. Els pescadors de *bou* tenen mal any. També el tenen les empreses de cine qui veuen els clients més valerosos, abrigassats en el coliseu, i a voltes no veuen la llum qui precisa a llur negoci.

La llum!! Continua deixant-mos a les fosques i produint enrenou en llars i fàbriques. Una nit de trons i aiga va quedar el poble sumit en tenebres. Era justament la nit en qué a la Gorga celebrava's un miting pro amnistia en el qual feren ús de la paraula els senyors Xena, Fàbrega, Pallejà, Arola, Miranda i Albert. No tan tenebrosa, però sí dolenta fou la nit següent en qué hagué lloc una reunió de la Societat de Socorros Mutus, en la qual la Junta General ratificà, per gran majoria de vots, la confiança a la Junta Directiva, presidida per En Josep Gafas.

Va dir-se que l'Energia Elèctrica respectava íntegrament algun dels contractes importants. Ara es desmenteix. Va posant comptadors per moltes cases i obligant a un contracte de cinc anys. Amb tals condicions la Companyia Empreses Elèctriques del Comte de Berenguer guanya abonats.

Les pluges del temporal de llevant privaren la fira de Sant Tomàs. Es una fira de petit resultat econòmic. Més que els firetares, la trobaren enyor les damisel·les, qui, amb l'excusa de la fira, gambegen xalestament una jor-

nada. Els ruixats feren revenir l'aiga de la mina vella. En aquest poble o no tenim la mina vella o tenim por de la inundació.

Sis canonades clares, basardoses per lo properes, com si caiguessin sobre Palamós, commogueren molta de gent. En cinc minuts el Cap Gros, el Molí de Vent i tots els penyals qui serveixen d'atalaia, foren poblats de curiosos. Pogueren només apreciar el pas d'un torpiller japonés custodiant un comboi. Va dir-se que un dels vapors canonejà, però no pogué saber-se el motiu.

Ja durant tota la mesada, els preparatius dels nacionalistes per obrir les portes d'un Centre foren actívissims. Les simpaties per la causa qui s'escampa per tota la Ibèria feren ingressar-hi un fornit estol, en el qual domina el foc de joventut. Vers 150 arriben actualment els socis. El temps acompanyà bé la inauguració del Centre en el dia de Nadal. La sardana L'Empordà va moure tots els cors i en un solei agradósíssim la ballaren molts d'entusiastes. L'endemà, en qué va celebrar-se la inauguració oficial de l'Agrupació, fou una diada ben empordanesa. Bufava una tramuntana furient, com a símbol de fortitut. Ventats de tramuntana i d'entusiasme, devallaren els representants de la contrada. I la gran i bella bandera va flámejar en el vent, com àliga de triomf, mentres que tots els nacionalistes entonaven els Segadors. També hi hagué dansa, malgrat del vent. En la sala de l'Agrupació fou servit un dinar a 85 persones, i, a hora de brindis, parlaren tots els representatius, celebrant-se aixís, de fet, la inauguració oficial. Inicià els parlaments el digne President En Miquel Vingut i seguiren els senyors Josep i Martí Montaner i Bruch, Vinyas, Ganiguer, Maruny, Camps i Arboix, Pujades, Linares, Sabater i Roger. El senyor Sabater llegí una al·locució als joves que fou molt aplaudida. En la nit celebrà el jovent llúidíssim ball.

Davant per davant de l'Agrupació Catalanista té el local el Círculo Maurista amb bell rètol a la balconada.

El noi Jaume Ros, morí aixafat per el tren. (A. C. s.)

En l'aparador de casa En Marull exposà un bonic dibuix N'Ernest Escobar.

Felicitem a l'amic i col·laborador En Josep Triadó per haver assolit important premi en un concurs de cartells.

La important farmàcia d'En Carles Llach és traspasada a En F. Prat. Sentim perdre un bon amic i mos plau la coneixença d'un de nou.

L'últim dia de l'any, la riera Aubi venia tan grossa i la pluja era tan persistent, que molts veïns de la Carretera i de la Platja se preveniren de la possible inundació. Imperà temença. Afortunadament, en apuntar l'any nou, el cel va asserenar-se bellament. La radical mutació semblia un símbol de bon auguri per l'any 1918. Deu faci que sigui de pau.

Moviment del port durant el mes de Desembre de 1917

ENTRADES		TONELATGE	SORTIDES		TONELATGE
Vapors	5	6.554	Vapors	5	6.554
Barcos de vela	32	1018	Barcos de vela	30	952

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mes de Desembre

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
432	23	13	394'15	0

Estació pluviomètrica

Aiga recollida durant el mes de Desembre : 170'6 mm.

Registre civil

Mes de Desembre

Naixements: 1. Dolors Ponce i Fernàndez.—2. Francisco Quetglas i Reverter.—3. Dolors Parella i Asemar.—4. Mercè Torrent i Puig.—5. Rosa Sabater i Pijoàn.—6. Francisco Prado i Sureda.—7. Maria Sens i Bigorra.

Innomenats: 1. Vidal i Baró.

Defuncions: 1. Teresa Danés i Ferrer, 66 anys.—2. Joan Tolosa i Prats, 67.—3. Mercè Oliveras i Piferrer, 19.—4. Susagna Albosa i Ferrer, 44.—5. Albert Subirà i Salamó, 49.—6. Joan Ors i Batallé, 86.—7.—Jaume Ros i Prim, 13.—8. Joan Mauri i Aulet, 56.—9. Dolors Fernàndez i Ponce, 20 dies.—10. Aureli Ginesta i Muntané, 41 anys.—11. Batista Pallí i Amadriach, 58.—12. Maria Garroset i Ferragut, 10.

Matrimonis: 1. Francisco Costa i Mir amb Josepa Marsillach i Sais.—2. Josep Ametller i Puig amb Marina Mauri i Prohías.—3. Ubald Fernàndez i Maturana amb Júlia Domenech i Llopis.—4. Lluís Pons i Maruny amb Sofia Ribas i Maurici.—5. Ciriac Ferrés i Bonhome amb Carme Poch i Mateu.

RESUM DE L'ANY 1917

Naixements: 106.—*Defuncions:* 98.—*Aborts:* 6.—*Matrimonis:* 56.

Tallers Tipogràfics LA GUTENBERG — Palamós.

CICLES SANROMÀ

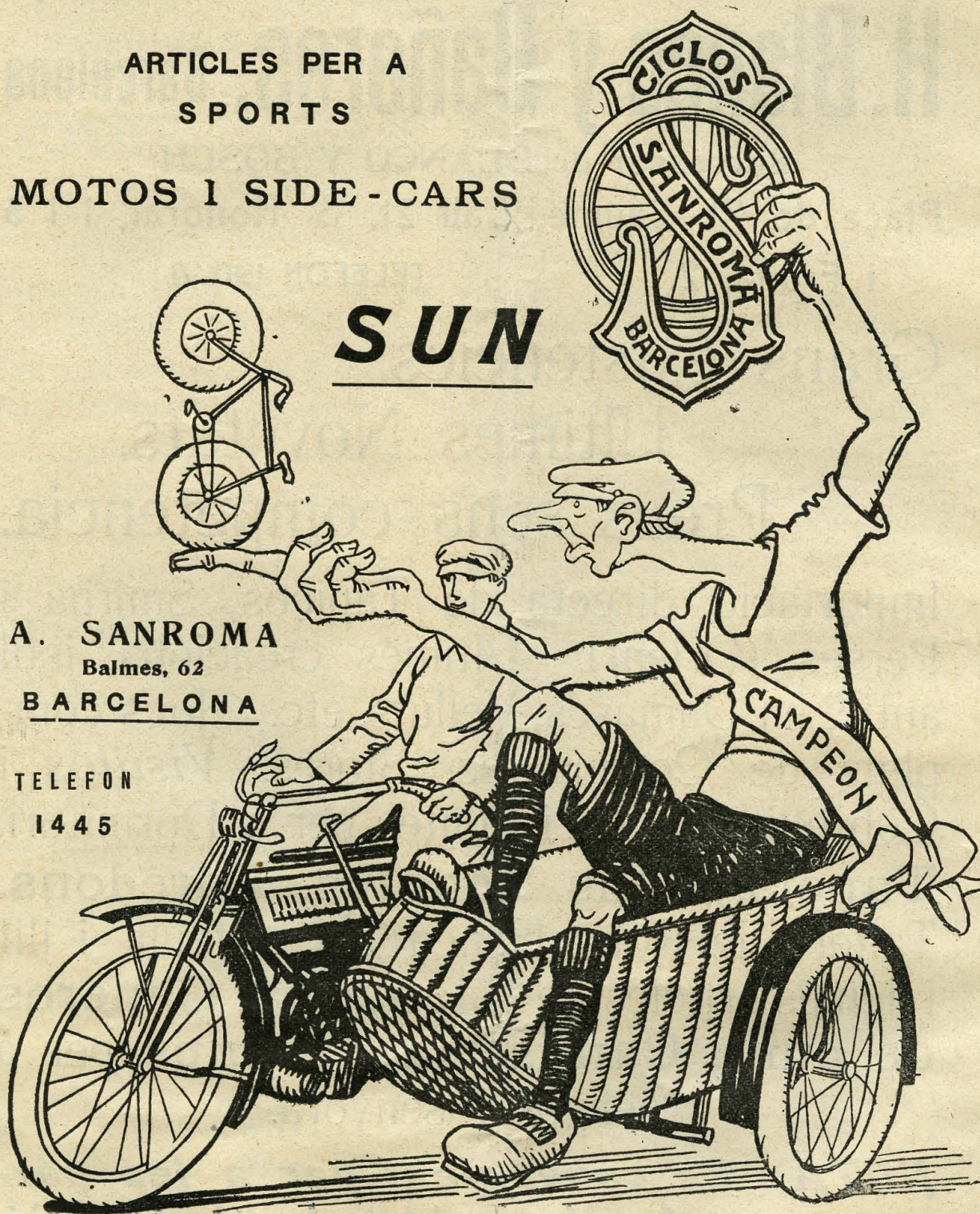
ARTICLES PER A
SPORTS

MOTOS I SIDE-CARS

SUN

A. SANROMA
Balma, 62
BARCELONA

TELEFON
1445

ALFOMBRES - TAPICERIES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els
GRANS MAGATZEMS A L'ENGROS I AL DETALL

H. Blanco y Bañeres, Barcelona

Successor de BLANCO Y BOSCH

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3
i Fruita, 2. **TELEFON 190 A**

Grans existencies.

Ultimes Novetats.

Preus sens competencia.

Importació directa de Tapiços, Smirna i Perses (Orient). Ultimes creacions, estil antic, en Damasc, Velluts, etc. Jocs complets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i Cobrellits de Tul i Puntetes per a Dormitori.

Tapets, Pells, Mantes, Edredons.

Tallers de Roba blanca per a taula i llit i demés articles de **Llenceria, Gèneros de punt, Camiseria i Equips** per a senyor i senyora.

NOTA. *Es convenient per a les carpetes saber les mides de l'habitació.*

Gran saló de en- *llustra-bòtes de* **Isidro Bernis**

Se compòn tota classe de calçat per deteriorat que sigui. Elegancia, exactitut i economia. Gran assortit de CREMES de les millors marques, figurant-hi l'acreditada marca DANDY, la qual suavitza el cuiro fins a l'extrem de quedar impermeable. No sofriu més dels ulls de poll : Useu els pegats que ven aquesta casa i amb vuit dies quedareu curats.

Carrer de Notaríes, 25.

PALAMOS

JOSEP COMAS

Envelats, Cortinatges, Tribunes i Adornos de totes menes.

Artístiques il·luminacions de gas acetilè i electricitat.

GIRONA: Carrer de la Barca, 17.

BARCELONA: » Lancaster, 2.

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de

Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures Artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

CONSULTORI MÈDIC - QUIRURGIC

DE

Joaquim Jubert i Eliseu Jubert

:: MALALTIES DE LA PELL :: MALALTIES DE LES CRIATURES

CIRURGIA GENERAL

Plaça de l'Oli, 1, pral. Telefon, 205. GIRONA

Aliments per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERCENCES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de)
(A. MASSANA)

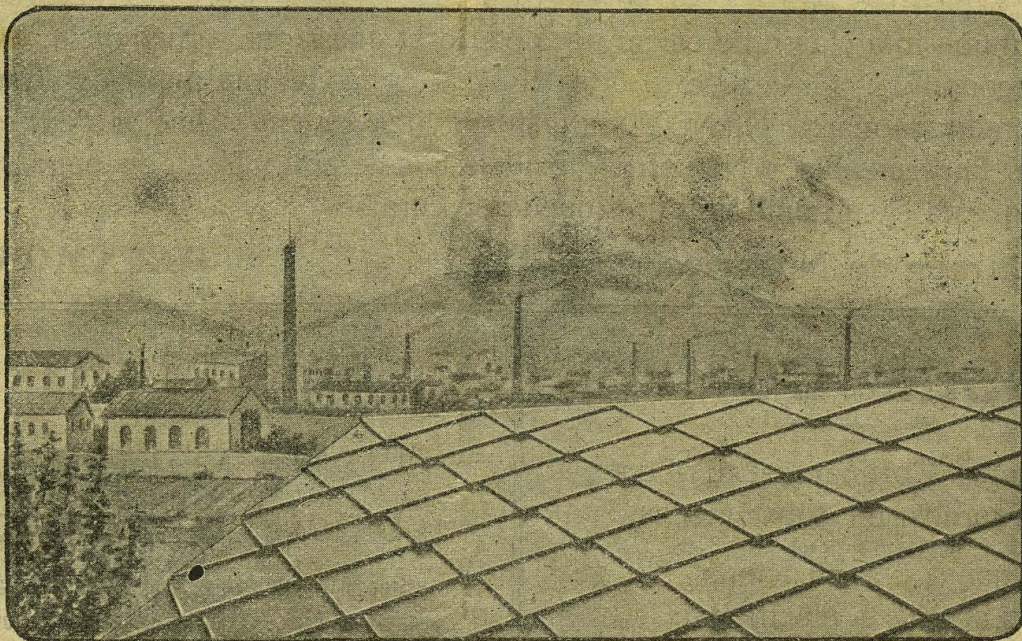
Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

“ ROCALLA ,,

Plaques de Ciment i Amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

...: La coberta més econòmica :::

La coberta més sòlida i duradera

Model de coberta

DEMANAR PREUS
I DETALLS, a

JOSEP ESTEVA, PORTA DEL ANGEL, 1 i 3, PRAL. - **BARCELONA**

DOMINGO BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferretería, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

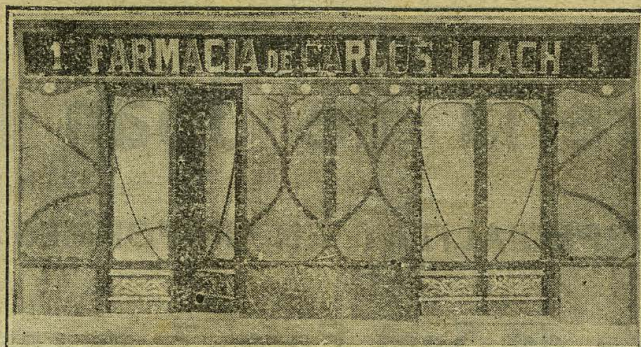
Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

FARMACIA I LABORATORI DE F. PRAT CUFI Successor de CARLES LLACH

Herboristeria — Dosimetria — Ortopedia — Higiene
Especialitats nacionals i estrangeres — Aigues minero-
medicinals — Braguers especials PRAT — Bàscula i
- - - pesa bebés a disposició dels clients - - -

Passeig Castelar, 2 **PALAMÓS**

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

“Del Amor,,

D'exquisit aroma, agrada-
ble paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
nències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estómac.

... ROM ...

«PEPITA»

... VERMUT ...

«ESPAÑOL»

:: CONYAC ::

«PEPITA»

CASA FUNDADA EN 1852

Sastrería de Joà'n Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

:: BARCELONA ::

Un agua mineral para todos
tan bienhechora y tan eficaz como la mejor agua mineral, bebida en el manantial mismo, que debeis beber a toda edad, en todo momento del día, durante o después de las comidas, estéis o no enfermos. Eso es la que obtendréis vosotros mismos, haciendo disolver en un litro de agua o, daría un paquete de

Lithinès del Dr. Gustin

Esta agua de tal modo mineralizada, es deliciosa para beber, y muy refrescante, se mezcla a todas las bebidas y principalmente exquisito. Por sus propiedades radio-activas y curativas, esta cura en su misma casa a los que hacen de ella un continuado y res...

Riñones, Vejiga, Hígado, Arterias

Los Lithinès del Dr. Gustin, se venden en latas metálicas en todas las farmacias del mundo.

12 PAQUETES hacen 12 LITROS de agua mineral, por 1'20 PTAS.

214 bis